

တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ် ဒီး ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသုးမ့ၢ်ဒိၣ် သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဖိ မါရှူးထူးဂီၤ

ကွဲးပျါထီၣ်ကွၢ် ဒ်လၢာ်အသိးအံၤန့ၣ်လီၤ

ကွဲးရၤလီၤကဒါဖဲ လါယနူၤအါရံၤ ၁၉ သီ ၂၀၂၁ နံၣ်

Credit: Original Publisher

သံကွၢ်။ ။ဘၣ်ထွဲ မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်၊ ချၢၣ်လွံၢ်ထုၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီး ဒူသထုၣ် ကီၢ်ရၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဒုၣ်ဒါ တၢ်အိၣ် သး မ့ၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် နတဲဘၣ်ပှၤကသ့ၣ်ခါ။

စံးဆါ။ ။ဘၣ်ထွဲဒီး ဒုၣ်ဒါတၢ်အိၣ်သးလၢ ပကီၢ်ရၢၣ် ဒီး သုးက့ ၃ ဘၣ်အပူၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အိၣ်သ့ၣ် (အမိၢ်လံၤမိၢ်ပှၤ) န့ၣ် မ့ၢ်ဒုၣ် ဒုၣ်ဒါ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တကန့ၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲဝဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ တၢ်ဆဲးလီၤတ့ၢ်စုမ့ၢ် ကျၢၢ်န့ၣ် တလူၤပိာ်မၤထွဲဝဲဘၣ်အယီ တၢ်ဂ့ၢ်ကဲထီၣ်အသးဒ်န့ၣ်လီၤ။

သံကွၢ်။ ။ဘၣ်ထွဲပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ် အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ် ဒီး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ မ့ၢ်အိၣ်ဒ် လဲၣ်န့ၣ် နထံၣ်ဒီးနပဲာ်ထံနီၤဖးအိၣ်ဒ်လဲၣ်။

စံးဆါ။ ။ဒုၣ်ဒါန့ၣ် အဲၣ်ဒီးဆိၣ်တၢ်မၤန့ၢ်ကွံာ်ဝဲ ပပှၤကညီ ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ ပကညီဒီ ကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲး သုးမ့ၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ပ ထံဖိကီၢ်ဖိ သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ပ ဃုာ်ဒီး ပခုၣ်အဲၣ်ယုၣ် တၢ်ကရၢကရိန့ၣ် မ့ၢ်ပ အဲၣ်ဒီးဝဲတၢ်မ့ၢ်တၢ် ခုၣ်န့ၣ်လီၤ။ လၢတၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ် စးထီၣ်ဖဲ ၂၀၁၂ နံၣ်န့ၣ် ပခိၣ်ပနၢ်ဂဲၤ လိာ်ဝဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးပတြီၢ် ဒီးဖဲလၢ ၂၀၁၅ နံၣ်န့ၣ်ပမၤန့ၢ်ဝဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ ထံကီၢ်ဒီတဘျီ တၢ်ပ တုာ်တၢ်ခးန့ၣ်လီၤ။ ဒီးပ ဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျၢၢ်လၢထံကီၢ်ဒီဘျီတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးဝံၤအလီၢ်ခံန့ၣ် ဒ်သိးပကအိၣ်ဘၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ပခိၣ်ပနၢ်တဖၣ် ဂဲၤလိာ်စံးကတိၤသကိးဝဲလီၤ။ ဘၣ်ဆၣ် ဒ်ပလိၣ်ဘၣ်အသိးန့ၣ် တၢ်အစၢ တအိၣ်ပျါထီၣ်နီတမံၤဘၣ်။ ဘၣ်ထွဲဒီးသုးဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်၊ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သုးလီၢ်သုးကျဲတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် တုၤမ့ၢ်မ ဆါတနံၤအံၤ တၢ်တဲသကိးအိၣ်တအိၣ်ဘၣ်အယီ တၢ်ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အယီ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဒ်သိး အံၤတဖၣ် ဘၣ်ဟဲကဲထီၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ။ အယီ ဘၣ်ဒီဘၣ်ထံးဝဲ ပထံဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ်မ့ၢ် လူၤပိာ်မၤထွဲ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီ၊ မ့ၢ်အိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်ဝဲ အလီၢ် တအိၣ်ဘၣ်။ အယီတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢဟဲကဲထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိန့ၣ် မ့ၢ်ဒုၣ်ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိၣ် မၤထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အယီန့ၣ်လီၤ။

တၢ်သံကွၢ်။ ။ တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလံာ်ဃံးဃာ်အပူၤဝံၤလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဘၣ်သကၢ်ခးလိာ် သးအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဖိခိၣ် နအဲၣ်ဒီးတဲဒ်လဲၣ်။

စံးဆါ။ ။အနီၢ်ကီၢ်န့ၣ် ပဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျၢၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံဒု တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတကြၢးကဲထီၣ်လၢဘၣ်။ ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်လၢ တၢ်တီတၢ်လီၤ တအိၣ်ဘၣ် ဒီး အတၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤတဖၣ် တမ့ၢ်တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်အယီ တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဟဲကဲထီၣ်ဝဲတဆီဘၣ်တဆီ တုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ။

တၢ်သံကွၢ်။ ။လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤကဲထီၣ်အလီၤန့ၣ် ပပုၤကမုၢ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်.

စံးဆၢ။ ။ကမုၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒု တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ဝဲဒၣ်စဲယဲၤန့ၣ်လီၤ. ဒိဖျိတၢ်ဒုးကဲထီၣ်အယိ ကမုၢ်ဖိ တဖၣ် အဂီၢ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ထီၣ်အဖိခိၣ် တၢ်ကရၢကရိတဖၣ် စ့ၢ်ကိး ကဘၣ်ကဟုကယၢ်အဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်ကွၢ်ထွဲပကမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပမူပဒါအိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပသးမ့ၢ်သံၣ် ဖိတဖၣ် အိၣ်ဟဲထီၣ်ဒၣ်လၢ ပကမုၢ်အကျါလီၤအယိသးန့ၣ် ပကဘၣ်ဒိသဒါန့ၣ် ပကမုၢ် အတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢ လီၤန့ၣ် ပဝဲကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးသးမ့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အမူအဒါအိၣ်ဝဲသပျီၣ်ကတၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲး န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်။ ။ကတီၢ်ခဲအံၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢ ကညီဖိလၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၤအါတီၤ ဖိၣ်လိာ်စုဒီးမၤသကိးတၢ် န့ၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဖိခိၣ် နအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်ဒ်လဲၣ်.

စံးဆၢ။ ။ပအဲၣ်ဒီးစ့ၢ်ကိးလၢ ပကညီသးစၢ် အိၣ်လၢကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်. ကီၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ ပမ့ၢ်လၢလၢ အဝဲသ့ၣ်ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပူၤ ဒ်သိးပကညီတၢ်ပၢ်ဆၢ. ပသးမ့ၢ်သံၣ်ဘိအဂံၢ်အ ဘါ သုတလီၤစၢၤတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ် ဒ်တၢ်သ့အိၣ်အသိး ကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မဝဲဒ်န့ၣ်ဒီး ပဂံၢ်ပဘါန့ၣ် ကဟဲအါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကညီဖိလၢအအိၣ်လၢ ကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်. ကီၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် အလီၤအိၣ်လၢ ပကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲ. ပသးမ့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂံၢ်အဘါ န့ၣ် အလီၤအိၣ်ဝဲစဲယဲၤန့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်။ ။နအဲၣ်ဒီးတဲဒုးသ့ၣ်ညါ ကညီဖိလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ချၢဒိဘ့ၣ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤဒဲးဧါ.

စံးဆၢ။ ။ ခဲအံၤ ပကညီန့ၣ် ၂၇၆၀ န့ၣ်အံၤ အဲၣ်ဒီးဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါဘၣ်စ့ၢ်ကိး ပကညီသ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်တ ဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်. ပကညီထံဖိကီၢ်ဖိလၢ ကီၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်. ကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ် သ့ၣ်တဖၣ် ပကသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤ ပတၢ်အိၣ်မူလၢ အသိၤ. ပတၢ်ထံၣ်ပတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအသိၤ. ပဂံၢ်ပဘါလၢအသိၤ. ပကပုၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ယုၤယုၤဖိးဖိး ကသ့အဂီၢ် န့ၣ် ယဆၢမ့ၢ်လၢစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဒီးန့ၣ်သိလါသိအံၤ ပဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါဘၣ်စ့ၢ်ကိး ပပုၤကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နီၢ်ခိၣ်နီၢ်သး တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ လၢလၢပွဲၤပွဲၤအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ပတၢ်ဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါဘၣ် ပထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်. ကညီသ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်လၢ ကီၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်. ကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ် ခဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျူး